

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek vedoucího práce

Autor práce: Andrea Kratochvílová

Název práce: Sociální média jako nástroj politické a občanské participace v České republice

Autor posudku: Lukáš Linek

Návrh klasifikace práce: *velmi dobře*

Základní charakteristika práce.

Diplomová práce zkoumá politickou participaci lidí na sociálních sítích. Vychází ze širší konceptualizace politické participace, díky čemuž mezi politickou participací řadí i sledování politiky a diskuzi o ní. V digitální podobě se jedná především o sledování politiky skrze sociální média, sdílení obsahu a jeho vytváření. Autorka provedla polostrukturované rozhovory s uživateli sociálních sítí, kteří byli politicky aktivní na sítích. Na základě těchto rozhovorů zkoumala, jak intenzivně sociální sítě používají k politické participaci, jak se online aktivity doplňují s offline aktivitami a nakolik negativní zkušenosti s politickou diskuzí na sociálních sítích ovlivňují jejich aktivity.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Ano, v pořádku.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženou metodu a postup řešení?

Ano, v pořádku.

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Teoretická část je psaná velmi technicky, bez návazností jednotlivých částí na sebe. Čtenář moc neví, kam se bude vývoj textu ubírat a proč. Není moc zřejmé, jak toto čtení teorie informuje budoucí analýzy a co z toho čtení pro analýzy vyplývá. Teoretická a empirická část proto nejsou dostatečně propojeny. Stále se tak trochu jedná o dvě oddělené části.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Ano, v pořádku.

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vhléd autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Autorka pokryla relevantní literaturu k tématu politické participace a svůj výzkum dostatečně situuje do literatury.

Za nedostatek považuji nejasnosti ohledně vztahu politické participace a politického aktivismu (strany 17 až 19). Není zde zřejmý jasný rozdíl mezi oběma pojmy. To je velká škoda. V literatuře (v češtině například texty O. Císaře) běžně nalezneme rozlišení, které spočívá v tom, že aktivismus představuje jednání aktivistů či aktivistických organizací, zatímco participace je aktem běžných občanů a nemusí tak nutně označovat jednání aktivistů jako takových.

Aktivismus je intenzivnější prosazování a především organizování těch aktivit. To, že někteří autoři hovoří v kontextu politické participace o aktivitách, neznamená, že se jedná o aktivismus!

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

V empirické části autorka využívá 9 polostrukturovaných rozhovorů. Jejich zpracování a analýzu považuji za celkem zdařilou. Na můj vkus ale autorka přistoupila na ne úplně vhodný způsob prezentace zjištění se spoustou citací z rozhovorů. Často ty citace jsou uváděny jen proto, aby bylo vidět, že i další respondent dělá něco nebo si myslí něco, co ten předchozí. A Jarda ještě taky. Objevují se tak za sebou dvě i tři citace, které dokládají to samé. Někdy méně by bylo více. Tyto jednoduché citace také nepřispívají k tomu, aby analýza byla dostatečně přesvědčivá.

Autorka svou analýzu začíná rozlišením respondentů do dvou skupin na sdíleče a intenzivní sdíleče. Jako vedoucí práce jsem byl přítomen analýze od počátku, takže vím, že autorka pracovala původně se třemi skupinami. Musím říct, že mi finální redukce ze tří na dva trochu zklamala, neboť jsem považoval ty původní tři skupiny za dostatečně odlišné.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

Autorka si kladla otázky po tom, jaké formy digitální politické participace dělají lidé na sociálních sítích a jak to souvisí s aktivitami offline, co je k tomu motivuje a jaké mají negativní zkušenosti s těmito aktivitami. Na uvedené otázky náležitě odpovídá. Závěry jsou v souladu s analýzami.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

V pořádku.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Zahraniční literatura byla využita v dostatečné míře.

Postrádám informace, které by poskytly autorčinu výzkumu kontext: počet lidí používajících sociální sítě, počet lidí využívajících různé formy politické participace, především té digitální. Kolik lidí v české společnosti pravidelně sdílí politické informace? Kolik lidí pravidelně lajkuje statusy politiků a stran? Kolik mají tito politici sledujících?

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Na práci je vidět rychlá ruka a potřeba v termínu odevzdat práci. Objevují se v ní proto překlepy a neobratná větná skladba. Někdy by dokonce celý odstavec zasloužil větší editaci.

Další poznámky

Celkové hodnocení práce

Práci považuji za zdařilý výzkum digitální politické participace. Osobně jsem byl překvapen tím, nakolik stranickou podobu má tato forma participace a nakolik silně souvisí s mediální dietou respondentů. Spíše než o politické participaci v klasickém smyslu se jedná o sledování a komentování stranické politiky.

Otázky a náměty k obhajobě

Proč jste přistoupila k redukci skupin respondentů na dvě z původních tří? V čem je ten finální přístup výhodnější a užitečnější?

Nakolik by bylo užitečné zkoumat vývoj politické participace u jedinců? Nikoli stav, ale vývoj. Pasáže práce, které se týkají negativních zkušeností na sociálních sítích, naznačují podstatnou proměnlivost participace i v relativně krátkém čase. Podobný směr úvah naznačují profily politiků, které respondenti sledovali, které výrazně souvisejí s prezidentskými volbami ...

Datum: 4. 6. 2024

Podpis:

